

Валідація України
Проект Звіту про Валідацію
Незалежний Валідатор – компанія «Адам Сміт Інтернешнл»
05.04.2018

1. РЕЗЮМЕ

30 вересня 2009 року Уряд України узяв на себе зобов'язання впровадити ІПВГ. 10 жовтня 2012 року була створена Багатостороння група зацікавлених осіб (БГЗО). 17 жовтня 2013 року, на засіданні Правління ІПВГ в м. Абіджані Україна була прийнята у кандидати ІПВГ.

25 жовтня 2016 року Правлінням погоджено дату початку процесу Валідації України на відповідність вимогам Стандарту ІПВГ від 2016 року - 1 липня 2017 р. Цей проект Звіту про Валідацію складений за результатами перевірки якості первісної оцінки, здійсненої Міжнародним секретаріатом. Валідатор згодний з попередньою оцінкою Секретаріату стосовно того, що вимоги стандарту ІПВГ 2.6, 3.2, 4.1, 4.4, 4.5, 4.9, 6.2, 6.3 не виконані.

2. ІСТОРІЯ ПИТАННЯ

Видобувний сектор є основним пріоритетом уряду України. Хоча на видобувні галузі не припадає особливо великої частки економічної діяльності України, вони є важливим джерелом доходів та валютних запасів держави завдяки експорту.

Основною галуззю видобувного сектору України є нафтогазова. Доходи державного бюджету від нафтових компаній у 2015 році - цифри були звірені у Звіті ІПВГ - склали 77% від загальних звірених доходів сектору. На видобуток вугілля припадало приблизно 11%, на видобуток металевих руд (залізної, марганцевої та титанової) - 12%.

Однак, з точки зору експорту та валютних надходжень, вагомість окремих видобувних галузей інша. На нафту та вугілля припадає менше одного відсотка від загальної вартості експорту. З іншого боку, на металеві руди припадає 97% експорту видобувного сектора України - майже 6% від загального обсягу експорту України - що свідчить про важливість включення цих галузей до звітності. Газ вітчизняного видобутку протягом звітного періоду не екпортувався.

Вугільна промисловість приносить до державного бюджету значні надходження. Але цей сектор також серйозно залежить від субсидій та державних програм підтримки компаній. Це частково пояснюється тим, що у цій галузі працює понад 122 000 осіб, з яких 56 000 працюють на державних підприємствах, що робить цей сектор важливим для населення України. Також у цій галузі існують значні виклики, оскільки більшість шахт, 57%, розташовані в Донецькій та Луганській областях, які опинилися в зоні конфлікту між Росією та Україною.

Інша важлива галузь - система транспортування нафти та газу. У 2015 році нафтопроводами (які експлуатує державне підприємство ПАТ "Укртранснафта") транспортовано 15,2 млн. т або 111,4 млн. барелів нафти. Доходи бюджету від цих видів діяльності склали 3,33 млрд. грн. або 152,4 млн. дол. США. Однак найціннішою транспортною системою є газотранспортна, що складається майже з 39 000 км газопроводів. У 2015 році нею до європейських країн було поставлено 67,1 млрд. м³ газу, що ще збільшує важливість цього джерела економічної діяльності, вартість якого створює державне підприємство ПАТ «Укртрансгаз», яка становить майже 25,2 млрд. грн. (1,15 млрд. дол. США).

Проте газ вітчизняного видобутку протягом цього періоду не екпортувався. Як зазначено вище, вугільна галузь України має значні проблеми. Тому одним з головних завдань Уряду України є досягнення енергетичної

незалежності шляхом збільшення обсягів вітчизняного виробництва електроенергії, вітчизняного видобутку нафти та природного газу та диверсифікації енергопостачання. Видобуток нафти та газу в Україні складається на 89% з природного газу, 7,9% - з нафти та 3,1% - з газового конденсату. Більша частина діяльності цієї галузі ведеться в трьох регіонах; Дніпро-Донецький басейн, Карпатський регіон - на заході України, а також Чорноморський та Кримський регіони - на півдні. Дніпро-Донецький басейн є основним регіоном видобутку нафти та газу, на який припадає 90% всього обсягу вітчизняного видобутку України. Провідні позиції у газовидобуванні в Україні посідають державні компанії, а саме: ПАТ «Укргазвидобування», ПАТ «Укрнафта» - 73% та 7% обсягу видобутку, відповідно.

Після Революції гідності 2014 року загальна економічна ситуація в Україні була нестабільною. За результатами останньої консультації з Міжнародним валютним фондом за статтею IV (МВФ, 2017), сьогодні економіка України стабілізується після періоду високих темпів інфляції та економічного спаду. В ході консультації також була проведена оцінка виконання Україною умов, що супроводжують Механізм розширеного фінансування МВФ, на який виділено 17,5 млрд. доларів США (МВФ, 2017). МВФ у тому числі зазначив кілька проблем України, які стосуються видобувних галузей. Одною є існування державних підприємств та частка участі держави у них. Незважаючи на те, що обсяг державного фінансування головного державного підприємства "Нафтогаз України" було значно скорочено (майже до нуля), існують значні затримки у питанні функціонального розділу та приватизації державних підприємств. Ще однією проблемою є скорочення обсягів імпорту газу. Україна, яка сама видобуває газ у значних обсягах, почала скасовувати надмірно низькі ціни на газ / опалення, що в свою чергу стабілізує внутрішнє споживання. У звіті МВФ підкреслено, що сьогодні ціни відповідають рівню повного відшкодування витрат, наступним кроком є реформування схеми надання великих субсидій домогосподарствам, а також врахування у цінах на газ витрат на охорону навколишнього середовища. І останнє, у звіті виявлено, що основною проблемою України є безнадійні кредити компаній та державних підприємств, що створює серйозні проблеми фінансовим установам країни.

Інститут управління природними ресурсами (ІУПР) оцінює індекс державного управління ресурсами в Україні як слабкий - 49 зі 100 балів, 44 місце з 89 країн, що проходили оцінювання (ІУПР, 2017). У індексі висвітлені окремі особливо складні проблеми, включаючи прозорість контрактів, роботу податкових органів та фіскальні правила, а також прозорість некомерційної діяльності державних підприємств. Ліцензійний режим та правила фінансової звітності державних підприємств - також на середньому рівні відповідно до індексу.

Ситуацію у деяких з цих сфер також відображено у профілі країни в Індексі легкості ведення бізнесу Світового банку (Світовий Банк, 2017), Індексі конкурентоспроможності Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ, 2017) та Індексі аналітичного відділу журналу Economist (EIU, 2017) як таку, де наявні серйозні проблеми. Тим не менше, у рейтингу легкості ведення бізнесу зазначено, що в сфері примусового виконання контрактів та захисту прав інвесторів спостерігається покращення (Світовий банк, 2017). Проте питання про рівень бюрократії в Україні разом із відсутністю публічного розкриття інформації у всіх індексах визначають як основний виклик конкурентоспроможності України на міжнародних ринках.

Уряд України робив недвозначні заяви про намір впровадити ІПВГ. 30 вересня 2009 року Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко підписала Постанову Кабінету Міністрів України № 1098 про приєднання України до ІПВГ (Кабінет Міністрів, 2009). 12 березня 2012 року Прем'єр-міністр Микола Азаров Постановою № 230 призначив Міністра енергетики та вугільної промисловості відповідальним за впровадження ІПВГ (Кабінет Міністрів, 2012). Впровадження ІПВГ також було включено до Плану заходів з впровадження Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд», затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 липня 2012 року № 514-р. Наказом Міненерговугілля №785 від 10 жовтня 2012 року було створено Багатосторонню групу зацікавлених осіб (БГЗО).

Уряд постійно підтверджував зобов'язання у публічних заявах, інтерв'ю та на заходах. Прем'єр-міністр Володимир Гройсман у своєму виступі висловив підтримку обов'язкового розкриття інформації про доходи бюджету від видобувних галузей за стандартом ІПВГ (UAEITI, 2016a). Депутати ВРУ Олександр Домбровський, Голова Комітету паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки, та член Правління ІПВГ Ольга Белькова активно виступають за реформи за стандартом ІПВГ в країні (Домбровський, 2016) (Белькова, 2017). Представники уряду підтверджували узяті зобов'язання на конференціях, прес-конференціях та заходах ІПВГ, у публічних заявах та інтерв'ю. Наприклад, на національній конференції ІПВГ у лютому 2017 року.

Україна з 2011 року бере участь у Ініціативі «Партнерство «Відкритий Уряд». Впровадження ІПВГ лишається одним з головних пріоритетів України на порядку денному Партнерства «Відкритий Уряд». ІПВГ було включено до національного плану дій на 2012-2013 роки (Партнерство «Відкритий Уряд» України, 2012), 2014-2015 роки (Партнерство «Відкритий Уряд» України, 2014) та на 2016-2018 роки (Партнерство «Відкритий Уряд» України, 2016).

Відповідно до положень Посібнику з Валідації, Міжнародний секретаріат здійснив перший етап Валідації - збір первісних даних, консультації із зацікавленими сторонами та підготував первісну оцінку прогресу України у впровадженні вимог стандарту ІПВГ («Первісна оцінка»). Компанія «Адам Сміт Інтернешнл» (ASI) була призначена незалежним Валідатором, завдання якого перевірити чи Секретаріат виконав роботи відповідно до інструкцій Посібника з Валідації. Основні обов'язки «Адам Сміт Інтернешнл» як Валідатора – розглянути матеріали Первісної Оцінки та відкоригувати, якщо потрібно, та надати зведену незалежну оцінку у цьому Звіті про Валідацію, який подається Правлінню ІПВГ Валідаційним Комітетом.

1. Роботи, виконані незалежним Валідатором

Матеріали Первісної оцінки, здійсненої Секретаріатом, були передані до «Адам Сміт Інтернешнл» 14 березня 2018 року. Наша Команда з Валідації провела цей етап процесу Валідації такими методами: (1) детальний перегляд та оцінювання Оцінки ІПВГ кожним членом команди; (2) детальний перегляд та надання зауважень Спеціалістом з боку БГЗО стосовно вимоги 1 та Протоколу громадського суспільства; (3) детальний перегляд та надання зауважень Фінансовим спеціалістом стосовно вимог 4, 5, 6; (4) зведення оцінок та складання цього проекту Звіту про Валідацію, направлено до Міжнародного секретаріату ІПВГ 5 квітня 2018 року.

2. Коментарі щодо обмеження Валідації

Валідатор ретельно переглянув матеріали Первісної оцінки, проведеної Секретаріатом, і на цьому етапі зауваження щодо обмеження процесу валідації відсутні.

3. Коментарі щодо Первісної оцінки, проведеної Міжнародним Секретаріатом

Міжнародним секретаріатом було здійснено первісний збір даних, консультації із зацікавленими сторонами та був складений звіт Первісної оцінки у відповідності до положень Посібника з Валідації 2016 року. Збір даних проходив у три етапи. Перший етап - кабінетний огляд наявної документації щодо відповідності країни вимогам стандарту ІПВГ, включаючи, але без обмеження:

- Робочий план ІПВГ та інші документи планування, такі як бюджети та плани комунікації;
- Технічне завдання Багатосторонньої групи зацікавлених осіб та протоколи засідань БГЗО;

- Звіти ІПВГ та додаткова інформація, така як зведені звіти та попередні техніко-економічні дослідження;
- Інформаційні матеріали;
- Річні звіти про хід впровадження; і
- Будь-яка інша інформація, яка стосується Валідації.

Другий етап - відвідування країни 18-22 вересня 2017 року. Всі зустрічі проводили у м. Києві, Україна. Представники Секретаріату зустрілися з Багатосторонньою групою зацікавлених осіб та її членами, Незалежним Адміністратором та іншими ключовими зацікавленими сторонами, включаючи групи зацікавлених сторін, які представлені в групі зацікавлених осіб, але не беруть безпосередньої участі у БГЗО.

Останній етап – Міжнародний секретаріат підготував звіт первісної оцінки прогресу України у виконанні вимог відповідно до положень Посібника з Валідації. Первісна оцінка не включає комплексної оцінки відповідності. Звіт був поданий на розгляд Валідатору, при цьому копія звіту була передана Національному координатору.

2. ЗАГАЛЬНІ КОМЕНТАРІ

• Прогрес у впровадженні ІПВГ

Україна - це одна з найбільших країн Європи, що вже 26 років як набула суверенітет і продовжує розвивати демократію та верховенство права. Країна багата на природні ресурси; проте внутрішнє неефективне управління та зовнішнє втручання, яким було порушено територіальну цілісність країни, призвели до того, що видобувний сектор вносить відносно незначний дохід в економіку. Україна впроваджує ІПВГ в рамках ширшої національної антикорупційної програми, що є результатом п'ятирічної кампанії громадянського суспільства, яке вимагало від уряду приєднання України до ІПВГ. Після Революції гідності (2013-2014 рр.) ІПВГ входить до цільових заходів уряду, спрямованих на боротьбу з корупцією та відновлення довіри громадян. ІПВГ стала дуже важливим інструментом забезпечення прозорості видобувних галузей.

Уряд використовує ІПВГ для покращення іміджу країни, підвищення її кредитного рейтингу та залучення якісних іноземних інвестицій. Звітність за стандартом ІПВГ допомагає у розробці стратегії України з покращення управління видобувними галузями. Незважаючи на поточні реформи в сфері електронного врядування та відкритого доступу громадськості до інформації, ІПВГ залишається єдиним механізмом розкриття інформації про надходження від видобутку корисних копалин, нафти та газу та їх транспортування. Процес ІПВГ швидко еволюціонував, його рамки розширилися і тепер охоплюють видобуток вугілля, марганцю та титану; кількість компаній, що звітують, збільшилася; подаються детальніші дані про доходи.

Впровадження ІПВГ доповнює ширші економічні, фінансові та інституційні реформи, зокрема, завдяки прийняттю Закону України «Про прозорість у видобувних галузях» та внесенню змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» та Бюджетного кодексу України. Іншою перевагою впровадження ІПВГ в Україні є успішне застосування цього процесу для вирішення проблем місцевого значення завдяки активному розповсюдженню інформації і роз'яснювальній роботі, а також шляхом створення платформи для ведення публічних дебатів серед належно поінформованих учасників.

• Вплив впровадження ІПВГ

ІПВГ має відчутний вплив завдяки проведенню урядових реформ, посиленню залучення видобувних компаній та підвищенню обізнаності місцевого населення про їхні права. Наприклад, урядом внесені зміни до Бюджетного кодексу, що дозволило передати п'ять відсотків роялті від видобутку нафтогазових компаній місцевим громадам.

ІПВГ в Україні очолила зусилля, спрямовані на покращення обговорення нового законодавства різними зацікавленими сторонами, включаючи Міністерство фінансів, Державну фіскальну службу, Державну казначейську службу, місцеві органи влади, місцеві громади та видобувні компанії. У цьому діалозі, який був відкритим та доступним для громадськості, обговорили практичне застосування нового законодавства з акцентом на перевагах для місцевих громад. ІПВГ сприяє розробці нормативних актів та прозорих механізмів звітності щодо розподілу та використання субнаціональних доходів.

Завдяки спільним зусиллям членів БГЗО була прийнята правова база звітності ІПВГ. Зокрема, Закон України # 521-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях», Розпорядження Кабінету Міністрів № 910-р «Про затвердження плану заходів із впровадження Ініціативи щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях» та Постанова Кабінету Міністрів України № 1039 «Про затвердження Порядку забезпечення прозорості у видобувних галузях». БГЗО також ініціювала розробку законопроекту № 6299 про забезпечення прозорості у видобувних галузях, який вже був поданий на розгляд до Верховної Ради України.

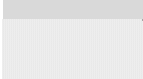
Певні аспекти Стандарту ІПВГ є особливо актуальними для вирішення деяких ключових проблем України та минулих суспільних суперечок. Вимоги Стандарту ІПВГ стосовно уточнення даних щодо видобутку, надходжень від транспортування, фінансових відносин між державними підприємствами та урядом, прозорості контрактів, соціальних витрат, субнаціональних переказів та практики аудиту стосуються питань, які зацікавлені сторони вважають чутливими. Стандарт ІПВГ надає унікальну можливість вирішити ці питання.

Оцінка відповідності Незалежним Валідатором

Мал. 1 – Оцінка Валідатором

Вимоги ІПВГ		РІВЕНЬ ПРОГРЕСУ				
		відсутній	незадовільний	значний	задовільний	перевищує
Категорії	Вимоги					
Нагляд БГЗО	Залучення уряду (#1.1)				■	
	Залучення промислових компаній (#1.2)				■	
	Залучення громадянського суспільства (#1.3)					■
	Управління БГЗО (#1.4)				■	
	Робочий план (#1.5)				■	
Ліцензії то контракти	Законодавча база (#2.1)				■	
	Розподіл ліцензій (#2.2)				■	
	Реєстр ліцензій (#2.3)				■	
	Політика щодо розкриття інформації про контракти (#2.4)				■	
	Бенефіцарні власники (#2.5)					■
	Частка власності держави (#2.6)		■			
Моніторинг видобутку	Дані щодо розвідки (#3.1)				■	
	Дані щодо видобутку (#3.2)			■		
	Дані щодо експорту (#3.3)				■	
Збір доходів	Повнота інформації (#4.1)			■		
	Доходи у натуральній формі (#4.2)	■				
	Бартерні угоди (#4.3)	■				
	Доходи від транспортування (#4.4)			■		
	Операції, пов'язані з ДП (#4.5)		■			
	Прямі субнаціональні платежі (#4.6)	■				
	Рівень деталізації (#4.7)				■	
	Актуальність даних (#4.8)				■	
	Якість даних (#4.9)			■		
Розподіл доходів	Розподіл доходів (#5.1)					■
	Субнаціональні перекази (#5.2)				■	
	Управління доходами та витрати (#5.3)	■				
Соціально-економічний внесок	Обов'язкові соціальні витрати (#6.1)					■
	Квазіфіскальні витрати ДП (#6.2)		■			
	Внесок в економіку (#6.3)			■		
Результати та вплив	Публічні дебати (#7.1)					■
	Доступність даних (#7.2)	■				
	Виконання рекомендацій (#7.3)				■	
	Результати та вплив впровадження (#7.4)				■	

Пояснення до картки оцінювання

	Прогрес у виконанні вимоги країною відсутній. Ширша ціль вимоги не досягнута жодним чином.
	Країна демонструє незадовільний прогрес у виконанні вимоги. Істотні елементи вимоги не були виконані та ширша ціль вимоги далека від досягнення.
	Країна демонструє прогрес у виконанні вимоги. Істотні елементи вимоги впроваджуються та ширша ціль вимоги у процесі досягнення.
	Країна демонструє відповідність до вимоги стандарту ІПВГ.
	Країна має кращі показники, ніж передбачено вимогою.
	Ця вимога є лише заохочуваною або рекомендованою, і не враховується при оцінці відповідності вимогам.
	БГЗО продемонструвала, що ця вимога країни не стосується.

3. РОЗГОРНУТІ РЕЗУЛЬТАТИ

Валідатор погоджується з результатами Первісної оцінки і не вимагає подальших пояснень.

4. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. З метою покращення впровадження уряду рекомендується усунути будь-які перешкоди, які можуть виникнути перед громадянським суспільством у зв'язку з прийнятими антикорупційними поправками.
2. З метою покращення впровадження уряду рекомендується інституціоналізувати обов'язкову звітність гірничо-видобувної промисловості, щоб уникнути проблем у майбутньому.
3. З метою покращення впровадження БГЗО може розглянути питання закріпити подальше фінансування ІПВГ з державного бюджету.
4. З метою покращення своєчасного подання та актуальності інформації, БГЗО та уряду України рекомендовано вивчити можливості об'єднання та розкриття в Інтернеті інформації щодо правової та фіскальної бази України, що дозволить більш своєчасно та регулярно оновлювати інформацію і таким чином відображати поточну ситуацію у видобувному секторі України.
5. Відповідно до вимоги 2.2.а, уряд повинен забезпечити щорічне розкриття технічних та фінансових вимог, встановлених у виданих ліцензіях та будь-яких незвичайних відхиленях від застосовної законодавчої та нормативної бази, що регулює видачу та передачу ліцензій.
6. Щоб надати більш відповідні та конкретні рекомендації щодо вдосконалення системи ліцензування в Україні, також рекомендується, щоб БГЗО розглянула можливість проведення додаткового аналізу дієвості та ефективності існуючих процедур надання прав на видобуток та розвідку в Україні.
7. БГЗО та Уряду України рекомендується вивчити можливості надання інформації з реєстру ліцензій у форматах відкритих даних, таких як CSV або Microsoft Excel, з метою поліпшення доступності даних та спрощення збору даних, пов'язаних зі звітністю ІПВГ.
8. БГЗО рекомендується продовжувати надалі вивчати політику уряду щодо прозорості контрактів та висвітлювати результати такого аналізу у наступних звітах ІПВГ. БГЗО та Уряду України рекомендується продовжувати працювати над забезпеченням розкриття інформації про контракти, як це рекомендовано вимогою 2.4.
9. З метою покращення впровадження та підготовки до повного розкриття інформації про бенефіціарних власників до 2020 року, рекомендується, щоб ІПВГ України розглянула проведення більш масштабної інформаційно-пропагандистської роботи серед компаній щодо цілей прозорості інформації про бенефіціарних власників, а також провести обговорення з державними органами щодо шляхів забезпечення доступу до такої інформації у форматі відкритих даних. БГЗО також заохочують подавати інформацію про хід виконання плану дій з розкриття даних про бенефіціарних власників у звітах ІПВГ. БГЗО та уряду України рекомендують вивчити можливості покращення доступу до даних і забезпечення наявності інформації про бенефіціарних власників у відкритих форматах.
10. Відповідно до вимоги 2.6.а, БГЗО повинна надати повний огляд державних підприємств, включаючи

пояснення чинних правил та практики стосовно нерозподілених прибутків державних підприємств, реінвестицій та фінансування третіх осіб. Уряд також повинен забезпечити щорічне розкриття будь-яких змін частки державної власності у державних підприємствах або їхніх дочірніх компаніях та надати повний звіт про будь-які позики або гарантії за позиками, надані державою чи державними підприємствами гірничодобувним, нафтовим та газовим компаніям відповідно до вимоги 2.6.b.

11. Відповідно до вимоги 3.2, БГЗО повинна забезпечити, щоб у майбутньому у звітах були розкриті дані щодо видобутку у розрізі всіх товарних позицій видобувних галузей, включаючи нафту, природний газ та всі корисні копалини, що охоплює звітність. Щоб ще більше вдосконалити впровадження цієї вимоги, БГЗО може надати зауваження стосовно паралельних систем звітності з обсягів видобутку, включаючи регулярні публікації та процедури звіряння з метою забезпечення регулярного надання узгоджених та надійних даних.
12. БГЗО має забезпечити повне і чітке розкриття інформації органами державної влади у розрізі окремих суб'єктів господарювання та потоків доходів.
13. БГЗО має забезпечити, щоб Незалежний Адміністратор (НА) включив чітку оцінку повноти наступного Звіту ІПВГ, пояснення розбіжностей та їхнє дослідження у разі необхідності.
14. БГЗО має забезпечити деталізацію даних щодо доходів від транспортування за трубопроводами / маршрутами та компаніями-платниками.
15. Згідно з вимогою 4.5, БГЗО має залучити відповідні державні органи та державні підприємства задля забезпечення всебічного висвітлення функцій державних підприємств (ДП) у процесі звітування, включаючи істотні платежі на користь ДП від нафтових, газових та гірничодобувних компаній та перекази коштів між ДП та іншими державними органами.
16. БГЗО рекомендовано залучити відповідні державні органи в цілях забезпечення доступу та регулярного оновлення даних про частку державної власності. У зв'язку з цим, такі дані повинні також містити інформацію про загальні керівні принципи управління ДП, на додаток до конкретної інформації про державні підприємства видобувного сектору.
17. З метою покращення впровадження БГЗО може вирішити додати чітке пояснення щодо державного органу, який займається збором усіх податкових та неподаткових надходжень до бюджету України.
18. БГЗО має забезпечити включення до наступного Звіту ІПВГ огляду виконання рекомендацій, наданих у попередніх Звітах ІПВГ.
19. БГЗО має забезпечити проведення Незалежним Адміністратором оцінки повноти та надійності наданих (фінансових) даних, включаючи зведену інформацію щодо виконаних Незалежним Адміністратором робіт та обмежень проведеної оцінки.
20. У початковому звіті Незалежного Адміністратора мають бути зазначені розглянуті варіанти та підстави надання гарантій.
21. БГЗО має забезпечити, щоб до наступного Звіту ІПВГ була включена оцінка упущень та було зазначено чи будь-які упущення мали істотний вплив на повноту та надійність звіту.
22. До наступного Звіту ІПВГ необхідно включити думку Незалежного Адміністратора щодо узгодження, у т.ч. розбіжностей.

23. БГЗО має забезпечити чітке погодження та пояснення положень про конфіденційність.
24. З метою покращення впровадження, БГЗО може розглянути надання у Звіті ІПВГ детального пояснення формули, застосованої до розподілу субвенцій.
25. З метою покращення впровадження БГЗО може продовжити вивчення природи розбіжностей між сумами, передбаченими бюджетом та виконаними переказами коштів.
26. БГЗО заохочується публічно роз'яснювати існування обов'язкових соціальних виплат.
27. Відповідно до вимоги 6.2, БГЗО має уточнити визначення істотності стосовно квазіфіскальних витрат ДП, включно з дочірніми та спільними підприємствами ДП. БГЗО має забезпечити розкриття даних про квазіфіскальні витрати відповідно до вимоги 6.2. Включаючи характер схеми субсидій домогосподарствам за комунальні послуги та роль державних підприємств. Також включаючи фінансові відносини між ДП та їхніми дочірніми компаніями, включаючи спільні підприємства, особливо стосовно покриття збитків.
28. Для подальшого забезпечення повноти розкриття інформації, БГЗО може визначити, які витрати мають квазіфіскальний характер, використовуючи національні закони та нормативні акти, наприклад, визначення, надані у Розпорядженні № 692-р Кабінету Міністрів України.
29. БГЗО має з'ясувати наявність неофіційного сектору, а відтоді оцінити його діяльність, включаючи, але без обмеження, старательську та дрібномасштабну розробку корисних копалин, відповідно до вимоги 6.3.
30. З метою покращення впровадження БГЗО може розглянути можливість проведення оцінки впливу, щоб визначити наскільки ІПВГ сприяла вдосконаленню управління державними фінансами та управління гірничодобувною та нафтогазовою промисловістю.
31. З метою покращення впровадження БГЗО, консультуючись з урядом, має продовжувати працювати з урахуванням напрацьованого досвіду над визначенням, дослідженням та усуненням причин розбіжностей у даних.

***